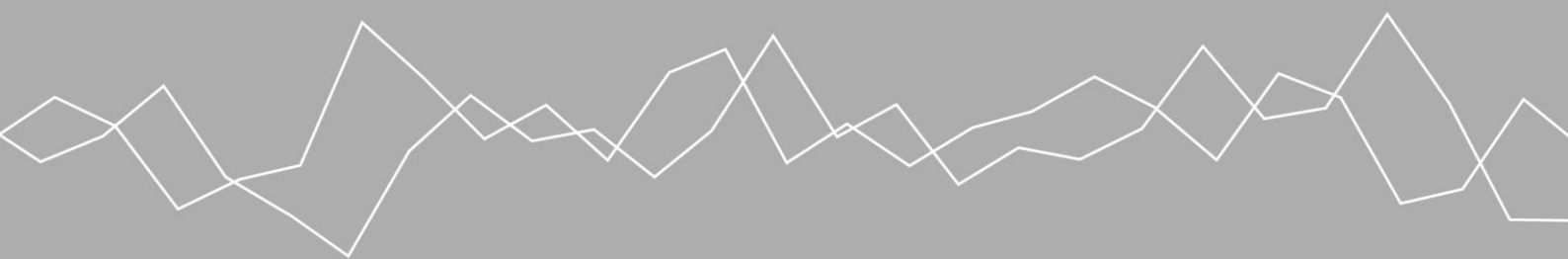

Studie & Werk 2018

Tabellen HBO

seo economisch onderzoek

Amsterdam, juni 2018
In opdracht van Elsevier Weekblad

Studie & Werk 2018

De arbeidsmarktpositie van hbo- en wo-alumni
Statistische bijlage: tabellen hbo'ers

Paul Bisschop
Jelle Zwetsloot
Siemen van der Werff

seo economisch onderzoek

“De wetenschap dat het goed is”

SEO Economisch Onderzoek doet onafhankelijk toegepast onderzoek in opdracht van overheid en bedrijfsleven. Ons onderzoek helpt onze opdrachtgevers bij het nemen van beslissingen. SEO Economisch Onderzoek is gelieerd aan de Universiteit van Amsterdam. Dat geeft ons zicht op de nieuwste wetenschappelijke methoden. We hebben geen winst-oogmerk en investeren continu in het intellectueel kapitaal van de medewerkers via promotietrajecten, het uitbrengen van wetenschappelijke publicaties, kennisnetwerken en congresbezoek.

Behorende bij SEO-rapport nr. 2018-62

ISBN 978-90-6733-933-9

Copyright © 2018 SEO/Elsevier Weekblad. Alle rechten voorbehouden. Voor het overnemen van (delen van) het rapport, tabellen en figuren is voorafgaand schriftelijke toestemming vereist van zowel SEO als Elsevier Weekblad. Dat geldt eveneens voor overname van gegevens ten behoeve van niet-commercieel gebruik. Bij toestemming dient altijd als bron te worden vermeld: ‘Bron: SEO/Elsevier Weekblad’.

Leeswijzer voor de tabellenbijlage

De tabellenbijlage bestaat uit twee delen: één met tabellen van hbo-opleidingen en één met tabellen van wetenschappelijke studies. De tabellen bevatten gegevens over afgestudeerden in het studiejaar 2015-16 en afgestudeerden in het studiejaar 2006-07. Dit gedeelte geeft de hbo-studies weer.

De tabellen voor afgestudeerden in 2015-16 bevatten de volgende hoofdthema's:

- sociaal economische kenmerken
- opleiding
- arbeidsmarktpositie starters

De tabellen voor afgestudeerden in 2006-07 bevat het volgende hoofdthema:

- arbeidsmarktpositie 10 jaar na afstuderen

De gegevens in de tabellen zijn afkomstig uit de Microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). In het geval dat er minder dan 10 achterliggende waarnemingen zijn is de cel in de tabel leeg.

In beide delen zijn de tabellen synchroon genummerd. Dat wil zeggen dat elke tabel in het hbo-deel dezelfde onderwerpen behandelt als de tabel met hetzelfde nummer in het wo-deel. Voor een juiste interpretatie van de gegevens is het verstandig om eerst kennis te nemen van het bijbehorende rapport.

Tabel 1 Sociaal-economische kenmerken cohort 2015-16: geslacht, leeftijd en herkomst

Hbo-opleiding	Herkomst						
	Aantal afge- studeerden	% vrouw	gem. lft bij afstuderen	Nederland	EU	overig Westers	niet westers
Leraar basisonderwijs (PABO)	3796	86%	24.4	91%	2%	2%	5%
Lerarenopleiding Nederlands	425	84%	32.7	91%			4%
Lerarenopleiding Engels	343	73%	29.3	70%	10%	6%	14%
Lerarenopleiding Duits/Frans/Spaans	230	76%	32.9	58%	22%		
Lerarenopleiding Geschiedenis/Aardrijks- kunde/Maatschappijleer	475	40%	26.7	87%			8%
Lerarenopleiding Economie	361	36%	30.3	70%			24%
Lerarenopleiding Wiskunde	301	52%	32.7	89%			7%
Lerarenopleiding Biologie	138	62%	27.6	91%			
Lerarenopleiding Natuur-/Scheikunde	120	40%	29.8	92%			
Lerarenopleiding Techniekvakken	229	17%	36.5	87%			7%
Lerarenopleiding Overig	476	84%	31.6	76%	3%	3%	18%
Academie lichamelijke opvoeding (ALO)	667	35%	24.4	91%	3%	3%	4%
Pedagogiek	1625	95%	24.8	83%	2%	2%	13%
Taal en economie	537	70%	24.0	58%	15%	6%	21%
Journalistiek	395	56%	24.3	93%			3%
Communicatie	2078	75%	24.2	78%	6%	5%	11%
Communicatie en multimedia design	1269	31%	24.5	81%	4%	4%	10%
Informatiestudies	825	73%	24.1	81%	4%	4%	11%
Communicatiesystemen	222	64%	23.7	69%	10%	7%	14%
Media en entertainment management	644	67%	24.4	74%	12%	5%	10%
Kunstacademie	2204	68%	25.9	73%	13%	6%	7%
Muziek	822	41%	25.3	58%	24%	8%	10%
Toneel	219	69%	24.8	70%	15%	5%	11%
Dans	222	72%	23.0	53%	27%	6%	14%
Ontwerpen	654	36%	24.2	81%	8%	3%	8%
Bedrijfskunde MER	1675	44%	24.9	78%	3%	4%	15%
HBO - Rechten	1429	70%	25.2	60%	6%	5%	29%
Bestuurskunde	196	42%	25.1	59%	7%	6%	28%
European studies	220	77%	23.8	57%	16%	5%	22%
Veiligheidskunde	461	22%	24.8	86%	4%	3%	7%
Vastgoed en Makelaardij	261	31%	24.5	89%			7%
Bedrijfseconomie	1866	27%	24.7	70%	4%	2%	24%
Commerciële economie	3271	29%	24.2	78%	5%	3%	14%
Accountancy	683	34%	23.8	74%	3%	3%	20%
Fiscaal Recht en Economie	206	41%	24.5	67%			29%
Bedrijfskunde en management	421	36%	24.1	87%	4%	4%	6%
International Business and Management	1521	45%	24.4	35%	26%	8%	32%
Business IT en Management	417	10%	26.8	70%			24%
Financial Services Management	280	40%	26.4	73%			22%
Vervoer en logistiek	663	18%	24.0	80%	8%	2%	10%
Retail management	918	30%	24.4	87%	3%	3%	8%
Facility management	805	62%	24.3	89%	3%	3%	5%
Technische bedrijfskunde	1161	13%	25.3	87%	3%	2%	8%
Fashion	318	90%	23.7	65%	21%	6%	8%
Hotelschool	1068	66%	23.7	75%	15%	4%	7%
Sport en management	809	37%	23.5	91%	3%	2%	3%
Vrijetijdsmanagement	373	70%	24.2	84%	9%	3%	3%
Toerisme	803	81%	23.9	69%	20%	3%	8%

Hbo-opleiding	Herkomst						
	Aantal afge- studeerden	% vrouw	gem. lft bij afstuderen	Nederland	EU	overig westers	niet westers
Maatschappelijk werk en dienstverlening	2207	82%	26.1	72%	3%	3%	21%
Culturele en maatschappelijke vorming	355	73%	25.4	70%	4%	5%	21%
Personeel en arbeid	1571	69%	25.1	78%	4%	4%	14%
Sociaal pedagogische hulpverlening	2230	86%	25.0	86%	4%	2%	8%
Sociaal-juridische dienstverlening	621	85%	25.9	61%			34%
Social Work	512	84%	25.8	85%	5%	3%	8%
Creatieve therapie	253	90%	26.5	81%	12%		
Toegepaste psychologie	774	77%	24.7	78%	6%	4%	12%
Verpleegkunde	3038	89%	25.1	89%	3%	2%	6%
Fysiotherapie	1799	59%	24.3	85%	7%	4%	5%
Huidtherapie	101	100%	24.2	77%			19%
Ergotherapie en Beweging	342	81%	23.3	88%	5%		
Logopedie	370	99%	23.7	87%	6%		
Verloskunde	144	99%	23.9	90%			
Mondzorgkunde	233	91%	24.2	55%			38%
Optometrie en Audiologie	95	84%	23.6	62%			33%
Voeding & diëtetiek	510	92%	24.5	83%	4%	3%	11%
Management in de Zorg	210	80%	35.6	87%			6%
Farmakunde	64	83%	25.5	47%			44%
Gezondheidszorg en techniek	392	67%	23.4	93%			5%
Biologie en medisch laboratoriumonderzoek	769	59%	23.4	78%	4%	4%	15%
Milieustudies	408	26%	25.2	81%	12%	2%	5%
Bedrijfskunde en Agribusiness	437	46%	25.5	80%	8%	3%	10%
Dier- en Veehouderij	367	57%	23.5	89%	8%		
Tuinbouw en Akkerbouw	93	24%	24.0	84%			
Voedingsmiddelentechnologie	184	60%	23.5	92%			
Ruimtelijke ordening en planologie	303	27%	24.5	88%			6%
Chemie en Chemische technologie	652	37%	23.9	79%	4%	2%	15%
Technische natuurkunde	97	14%	24.0	90%			
Informatica	832	6%	24.7	78%	4%	3%	15%
ICT	855	6%	25.1	76%	8%	5%	12%
Aviation	165	9%	23.4	76%			16%
Maritiem Officier	149	11%	23.9	89%			
Luchtvaart- en Scheepstechniek	100	13%	23.9	79%			14%
Autotechniek	173	2%	24.3	87%			8%
Algemene Operationele Techniek	22	0%	27.7	91%			
Elektrotechniek	536	4%	25.9	78%	4%	4%	14%
Mechatronica	131	1%	22.8	97%			
Civiele techniek	484	7%	23.9	83%			10%
Werktuigbouwkunde	952	5%	24.4	88%	2%	2%	7%
Bouwkunde	1050	17%	24.0	82%	2%	2%	14%
Totaal	63682	56%	25,0	79%	6%	3%	12%

Bron: SEO Economisch Onderzoek en Elsevier Weekblad (2018)

Tabel 2 Sociaaleconomische kenmerken cohort 2015-16: vooropleiding (voorafgaand aan hoger onderwijs)

Hbo-opleiding	Vooropleiding voorafgaand aan hoger onderwijs						
	mbo	havo c&m	havo e&m	havo n&g	havo n&t	vwo	overig*
Leraar basisonderwijs (PABO)	27%	16%	22%	8%	3%	18%	5%
Lerarenopleiding Nederlands	17%	21%	11%			20%	26%
Lerarenopleiding Engels	12%	24%	16%			18%	22%
Lerarenopleiding Duits/Frans/Spaans	11%	20%	10%			17%	40%
Lerarenopleiding Geschiedenis/Aardrijkskunde/Maatschappijleer	17%	22%	29%			15%	11%
Lerarenopleiding Economie	27%	4%	37%			9%	18%
Lerarenopleiding Wiskunde	9%			6%	15%	39%	25%
Lerarenopleiding Biologie	25%			30%	12%	15%	9%
Lerarenopleiding Natuur-/Scheikunde	16%			15%	26%	22%	20%
Lerarenopleiding Techniekvakken	60%					7%	28%
Lerarenopleiding Overig	57%	12%	7%			5%	15%
Academie lichamelijke opvoeding (ALO)	37%	8%	21%	14%	10%	7%	2%
Pedagogiek	37%	18%	17%	7%	3%	12%	6%
Taal en economie	14%	16%	39%			12%	17%
Journalistiek	12%	33%	26%			23%	3%
Communicatie	28%	16%	32%	4%	2%	11%	9%
Communicatie en multimedia design	35%	9%	22%	8%	11%	11%	4%
Informatiestudies	24%	17%	42%	3%	3%	9%	2%
Communicatiesystemen	18%	16%	29%			14%	18%
Media en entertainment management	18%	20%	32%	4%	2%	12%	13%
Kunstacademie	33%	15%	10%	3%	3%	17%	19%
Muziek	9%	13%	7%	3%	3%	30%	36%
Toneel	23%	16%	6%			33%	18%
Dans	14%	16%	11%			22%	32%
Ontwerpen	26%	7%	7%	11%	28%	13%	8%
Bedrijfskunde MER	24%	3%	50%	3%	3%	13%	6%
HBO - Rechten	26%	19%	31%	4%	2%	8%	10%
Bestuurskunde	20%	9%	44%			7%	14%
European studies	13%	28%	25%			11%	20%
Veiligheidskunde	17%	11%	41%	7%	7%	8%	9%
Vastgoed en Makelaardij	31%		49%		5%	10%	
Bedrijfseconomie	23%		48%	3%	4%	14%	8%
Commerciële economie	27%	3%	50%	3%	2%	11%	4%
Accountancy	25%		48%	2%	6%	16%	
Fiscaal Recht en Economie	24%		50%			16%	
Bedrijfskunde en management	28%	4%	45%	3%	5%	11%	4%
International Business and Management	12%	2%	30%	2%	2%	8%	43%
Business IT en Management	48%	2%	22%	3%	7%	8%	10%
Financial Services Management	41%		36%			9%	9%
Vervoer en logistiek	23%		37%	6%	11%	13%	10%
Retail management	37%	5%	40%	3%	5%	8%	2%
Facility management	28%	6%	46%	5%	3%	8%	4%
Technische bedrijfskunde	32%		15%	6%	30%	11%	
Fashion	20%	9%	24%			21%	21%
Hotelschool	23%	7%	24%	2%	1%	24%	19%
Sport en management	20%	8%	32%	16%	10%	12%	2%
Vrijtijdsmanagement	33%	10%	32%			10%	9%
Toerisme	23%	14%	30%			8%	22%

Hbo-opleiding	Vooropleiding voorafgaand aan hoger onderwijs						
	mbo	havo c&m	havo e&m	havo n&g	havo n&t	vwo	overig*
Maatschappelijk werk en dienstverlening	45%	17%	18%	6%	1%	6%	7%
Culturele en maatschappelijke vorming	33%	28%	19%	6%		7%	
Personeel en arbeid	33%	12%	34%	4%	1%	11%	5%
Sociaal pedagogische hulpverlening	43%	18%	17%	9%	3%	6%	5%
Sociaal-juridische dienstverlening	46%	17%	24%			5%	5%
Social Work	42%	20%	16%			6%	8%
Creatieve therapie	23%	25%	11%			13%	19%
Toegepaste psychologie	21%	13%	31%	14%	6%	10%	5%
Verpleegkunde	31%	8%	10%	24%	9%	14%	4%
Fysiotherapie	21%	5%	11%	21%	10%	21%	10%
Huidtherapie	63%	12%	10%	10%			
Ergotherapie en Beweging	20%	8%	13%	26%	17%	12%	4%
Logopedie	19%	19%	18%	14%	4%	19%	9%
Verloskunde	11%			24%	9%	47%	
Mondzorgkunde	46%		4%	25%	10%	10%	
Optometrie en Audiologie	20%			31%	17%	23%	
Voeding & diëtetiek	17%	13%	16%	22%	8%	17%	6%
Management in de Zorg	52%		6%	7%			28%
Farmakunde	42%			20%			
Gezondheidszorg en techniek	15%		5%	29%	31%	16%	
Biologie en medisch laboratoriumonderzoek	16%			32%	31%	14%	6%
Milieustudies	22%	2%	13%	21%	15%	10%	16%
Bedrijfskunde en Agribusiness	34%	2%	14%	8%	8%	12%	22%
Dier- en Veehouderij	31%			26%	19%	12%	7%
Tuinbouw en Akkerbouw	22%		12%	17%	26%		12%
Voedingsmiddelentechnologie	20%	9%		23%	18%	23%	
Ruimtelijke ordening en planologie	29%		28%	17%	13%	8%	
Chemie en Chemische technologie	17%			18%	44%	12%	9%
Technische natuurkunde					61%	23%	
Informatica	36%	1%	11%	8%	28%	11%	6%
ICT	40%	3%	12%	5%	20%	9%	11%
Aviation	9%			6%	50%	28%	
Maritiem Officier	25%			11%	31%	21%	
Luchtvaart- en Scheepstechniek	14%				45%	24%	11%
Autotechniek	25%			6%	38%	21%	8%
Algemene Operationele Techniek	45%						
Elektrotechniek	40%			3%	30%	11%	16%
Mechatronica	28%				53%	13%	
Civiele techniek	18%			7%	48%	19%	7%
Werktuigbouwkunde	26%			4%	44%	18%	6%
Bouwkunde	39%			6%	40%	7%	4%
Totaal	28%	9%	23%	8%	9%	13%	9%

*De categorie overig bestaat voornamelijk uit buitenlandse diploma's en colloquium doctum.

Bron: SEO Economisch Onderzoek en Elsevier Weekblad (2018)

Tabel 3 Opleiding cohort 2015-16: tijd in het hbo, woonsituatie en (relevante) werkervaring

Hbo-opleiding	Werkervaring in jaar voor afstuderen					
	aantal jaren hbo	% thuiswonend bij afstuderen	stage	relevante bijbaan*	overige bijbaan	uitzendwerk
Leraar basisonderwijs (PABO)	5.0	51%	10%*	56%	43%	15%
Lerarenopleiding Nederlands	6.7	16%	5%*	94%	9%	7%
Lerarenopleiding Engels	6.5	22%	8%*	83%	12%	11%
Lerarenopleiding Duits/Frans/Spaans	6.1	18%	7%*	83%	10%	11%
Lerarenopleiding Geschiedenis/Aardrijkskunde/Maatschappijleer	6.6	36%	10%*	75%	21%	15%
Lerarenopleiding Economie	6.4	31%	14%*	84%	17%	17%
Lerarenopleiding Wiskunde	6.8	17%		95%	6%	4%
Lerarenopleiding Biologie	6.0	26%	7%*	88%	11%	10%
Lerarenopleiding Natuur-/Scheikunde	6.8	22%		89%	13%	9%
Lerarenopleiding Techniekvakken	5.6	11%	8%*	88%	11%	12%
Lerarenopleiding Overig	5.5	17%	23%*	82%	12%	12%
Academie lichamelijke opvoeding (ALO)	5.1	48%	13%*	63%	43%	22%
Pedagogiek	5.0	38%	27%	59%	32%	16%
Taal en economie	5.3	43%	41%	37%	22%	22%
Journalistiek	5.7	32%	52%	34%	27%	30%
Communicatie	5.1	39%	47%	44%	37%	26%
Communicatie en multimedia design	5.4	40%	44%	43%	25%	16%
Informatiestudies	5.2	38%	47%	46%	34%	24%
Communicatiesystemen	4.9	29%	48%	37%	32%	30%
Media en entertainment management	5.8	34%	21%	42%	32%	26%
Kunstacademie	4.9	14%	8%	32%	24%	16%
Muziek	4.6	12%	3%	36%	15%	13%
Toneel	4.8	7%	43%	43%	21%	19%
Dans	4.2	14%	34%	28%	19%	13%
Ontwerpen	5.2	40%	41%	45%	25%	18%
Bedrijfskunde MER	5.2	52%	59%	51%	30%	28%
HBO - Rechten	5.5	44%	34%	48%	26%	25%
Bestuurskunde	5.3	36%	42%	45%	25%	18%
European studies	4.9	39%	35%	35%	28%	24%
Veiligheidskunde	5.3	55%	52%	54%	30%	26%
Vastgoed en Makelaardij	5.8	40%	51%	51%	23%	20%
Bedrijfseconomie	5.4	58%	53%	50%	30%	22%
Commerciële economie	5.3	52%	46%	52%	32%	24%
Accountancy	5.4	61%	48%	65%	27%	15%
Fiscaal Recht en Economie	5.0	56%	53%	59%	24%	18%
Bedrijfskunde en management	5.0	53%	58%	53%	36%	22%
International Business and Management	4.9	31%	34%	30%	18%	17%
Business IT en Management	5.3	51%	55%	58%	22%	17%
Financial Services Management	5.6	47%	43%	64%	19%	30%
Vervoer en logistiek	4.9	56%	68%	50%	33%	27%
Retail management	5.5	52%	32%	42%	46%	20%
Facility management	4.9	49%	64%	51%	40%	26%
Technische bedrijfskunde	5.1	48%	63%	61%	24%	21%
Fashion	4.7	19%	19%	33%	38%	19%
Hotelschool	4.7	25%	46%	27%	37%	20%
Sport en management	5.2	54%	29%	50%	41%	24%
Vrijetijdsmanagement	5.4	39%	27%	43%	41%	29%
Toerisme	5.0	39%	24%	35%	37%	23%

Hbo-opleiding	Werkervaring in jaar voor afstuderen					
	aantal jaren hbo	% thuiswonend bij afstuderen	stage	relevante bijbaan	overige bijbaan	uitzendwerk
Maatschappelijk werk en dienstverlening	5.0	32%	14%	61%	27%	19%
Culturele en maatschappelijke vorming	5.6	27%	10%	42%	32%	30%
Personeel en arbeid	5.0	43%	61%	53%	34%	31%
Sociaal pedagogische hulpverlening	4.8	37%	17%	75%	26%	12%
Sociaal-juridische dienstverlening	5.3	38%	27%	52%	29%	31%
Social Work	4.8	44%	36%	63%	32%	16%
Creatieve therapie	4.8	17%	19%	45%	21%	19%
Toegepaste psychologie	5.3	32%	21%	48%	32%	23%
Verpleegkunde	4.5	40%	64%	85%	11%	8%
Fysiotherapie	4.8	41%	38%	50%	32%	16%
Huidtherapie	4.7	35%	12%	49%	40%	12%
Ergotherapie en Beweging	4.9	48%	62%	46%	34%	18%
Logopedie	4.9	44%	47%	43%	35%	15%
Verloskunde	5.2	37%	8%	55%	14%	7%
Mondzorgkunde	4.9	38%	9%	80%	19%	14%
Optometrie en Audiologie	5.1	58%	81%	32%	74%	
Voeding & diëtetiek	5.0	38%	47%	44%	43%	15%
Management in de Zorg	4.8	8%	12%	92%	6%	
Farmakunde	5.1	39%	80%	45%	48%	33%
Gezondheidszorg en techniek	4.9	50%	55%	57%	26%	15%
Biologie en medisch laboratoriumonderzoek	4.6	51%	49%	30%	27%	14%
Milieustudies	5.1	40%	50%	34%	20%	18%
Bedrijfskunde en Agribusiness	4.5	41%	33%	48%	27%	18%
Dier- en Veehouderij	4.8	51%	22%	35%	32%	22%
Tuinbouw en Akkerbouw	4.5	53%	28%	24%	47%	16%
Voedingsmiddelentechnologie	4.6	44%	38%	42%	29%	30%
Ruimtelijke ordening en planologie	5.1	47%	50%	39%	27%	18%
Chemie en Chemische technologie	4.9	52%	68%	35%	29%	17%
Technische natuurkunde	5.4	40%	73%	38%	22%	10%
Informatica	5.1	59%	55%	59%	16%	9%
ICT	5.0	49%	62%	52%	17%	11%
Aviation	5.1	56%	68%	38%	27%	25%
Maritiem Officier	4.9	42%	77%	38%	12%	16%
Luchtvaart- en Scheepstechniek	5.3	34%	75%	42%	10%	18%
Autotechniek	5.0	52%	71%	51%	20%	21%
Algemene Operationele Techniek	5.9		55%	82%		
Elektrotechniek	5.1	45%	59%	57%	15%	15%
Mechatronica	4.7	74%	85%	60%	20%	20%
Civiele techniek	4.8	62%	67%	45%	26%	25%
Werktuigbouwkunde	4.8	59%	62%	57%	20%	18%
Bouwkunde	4.9	59%	37%	47%	31%	18%
Totaal	5,1	42%	38%	53%	28%	19%

*Studenten aan lerarenopleidingen kunnen in het laatste jaar werken als LIO (leraar in opleiding) met een arbeidscontract in plaats van een stageovereenkomst. Vandaar de hoge percentages bij relevante bijbaan en de lage percentages bij stage.

*Relevante bijbanen zijn alle banen exclusief banen in de horeca, detailhandel, postbezorging en landbouw.

Bron: SEO Economisch Onderzoek en Elsevier Weekblad (2018)

Tabel 4 Arbeidsmarktpositie 6 maanden na afstuderen cohort 2015-16: inkomenssituatie

Hbo-opleiding	Inkomenssituatie					
	werknemer	zelfstandige	uitkering	student	geen inkomen	geëmigreerd/ overleden
Leraar basisonderwijs (PABO)	84%	1%	1%	9%	4%	1%
Lerarenopleiding Nederlands	88%			9%		
Lerarenopleiding Engels	80%		3%	8%	5%	
Lerarenopleiding Duits/Frans/Spaans	73%	5%		14%		
Lerarenopleiding Geschiedenis/Aardrijkskunde/Maatschappijleer	76%			17%	4%	
Lerarenopleiding Economie	80%			17%		
Lerarenopleiding Wiskunde	77%			21%		
Lerarenopleiding Biologie	80%			15%		
Lerarenopleiding Natuur-/Scheikunde	75%			22%		
Lerarenopleiding Techniekvakken	92%			4%		
Lerarenopleiding Overig	86%	4%	3%	6%		
Academie lichamelijke opvoeding (ALO)	85%	3%		6%	5%	
Pedagogiek	81%	3%	2%	8%	5%	1%
Taal en economie	59%	2%	3%	13%	12%	12%
Journalistiek	60%	18%		10%	8%	
Communicatie	73%	3%	2%	10%	8%	3%
Communicatie en multimedia design	67%	13%	2%	5%	11%	2%
Informatiestudies	75%	6%		8%	9%	
Communicatiesystemen	63%			12%	16%	
Media en entertainment management	68%	6%	2%	7%	7%	9%
Kunstacademie	54%	17%	3%	7%	14%	4%
Muziek	24%	25%	2%	30%	11%	9%
Toneel	48%	28%			10%	6%
Dans	31%	27%			16%	18%
Ontwerpen	66%	8%	3%	9%	11%	3%
Bedrijfskunde MER	73%	2%	2%	16%	6%	1%
HBO - Rechten	64%	2%	2%	24%	5%	2%
Bestuurskunde	53%			30%	11%	
European studies	52%			15%	15%	15%
Veiligheidskunde	80%			9%	6%	3%
Vastgoed en Makelaardij	78%			10%	6%	
Bedrijfseconomie	73%	2%	1%	16%	6%	2%
Commerciële economie	72%	3%	2%	14%	7%	2%
Accountancy	84%	2%		9%	4%	
Fiscaal Recht en Economie	49%			45%		
Bedrijfskunde en management	71%	4%		16%	5%	
International Business and Management	44%	2%	2%	15%	16%	21%
Business IT en Management	82%			9%	5%	
Financial Services Management	88%			8%		
Vervoer en logistiek	79%			11%	6%	3%
Retail management	79%	7%	1%	7%	5%	1%
Facility management	82%	2%	1%	7%	5%	1%
Technische bedrijfskunde	73%	2%		19%	6%	
Fashion	62%			8%	12%	10%
Hotelschool	63%			10%	9%	16%
Sport en management	74%	5%		11%	7%	
Vrijetijdsmanagement	73%	6%		7%	6%	
Toerisme	64%			5%	10%	18%

Hbo-opleiding	Inkomenssituatie					
	werknemer	zelfstandige	uitkering	student	geen inkomen	geëmigreerd
Maatschappelijk werk en dienstverlening	82%	2%	4%	5%	6%	1%
Culturele en maatschappelijke vorming	76%		6%	8%	6%	
Personeel en arbeid	79%		2%	11%	6%	
Sociaal pedagogische hulpverlening	85%	2%	2%	6%	4%	2%
Sociaal-juridische dienstverlening	86%		3%	4%	5%	
Social Work	89%			4%	4%	
Creatieve therapie	61%	9%		11%	9%	
Toegepaste psychologie	66%	4%	2%	19%	7%	1%
Verpleegkunde	93%			3%	2%	1%
Fysiotherapie	78%	6%	1%	6%	5%	5%
Huidtherapie						
Ergotherapie en Beweging	82%			6%	8%	
Logopedie	77%			10%	6%	4%
Verloskunde	18%	66%			8%	
Mondzorgkunde	73%	15%		7%	4%	
Optometrie en Audiologie						
Voeding & diëtetiek	67%	7%		15%	7%	
Management in de Zorg	90%					
Farmakunde	78%					
Gezondheidszorg en techniek	84%			6%	3%	4%
Biologie en medisch laboratoriumonderzoek	60%			24%	11%	3%
Milieustudies	60%			17%	12%	6%
Bedrijfskunde en Agribusiness	71%			9%	6%	9%
Dier- en Veehouderij	54%	11%		15%	11%	
Tuinbouw en Akkerbouw	61%				12%	
Voedingsmiddelentechnologie	67%			20%	7%	
Ruimtelijke ordening en planologie	63%			21%	9%	
Chemie en Chemische technologie	60%			29%	8%	2%
Technische natuurkunde	57%			35%		
Informatica	78%	4%	1%	9%	6%	
ICT	80%	3%		9%	5%	
Aviation	59%			29%	10%	
Maritiem Officier	85%				10%	
Luchtvaart- en Scheepstechniek	67%			16%		
Autotechniek	83%			13%		
Algemene Operationele Techniek						
Elektrotechniek	80%			12%	4%	
Mechatronica	75%			21%		
Civiele techniek	74%			18%	5%	
Werktuigbouwkunde	75%	2%		17%	5%	
Bouwkunde	75%	2%		16%	6%	
Totaal	73%	4%	2%	11%	7%	3%

Bron: SEO Economisch Onderzoek en Elsevier Weekblad (2018)

Tabel 5 Arbeidsmarktpositie 15 maanden na afstuderen cohort 2015-16: contract, loon en uren van afgestudeerden werkzaam in loondienst

Hbo-opleiding	Contractsoort			bruto maandloon	bruto uurloon*	contracturen per week	jaarinkomen	jaarinkomen zelfst.
	vast	tijdelijk	uitzend/oproepkracht					
Leraar basisonderwijs (PABO)	46%	45%	9%	2172	15.6	32.0	27649	
Lerarenopleiding Nederlands	78%			2762	21.2	30.2	37818	
Lerarenopleiding Engels	69%	26%	5%	2507	19.5	29.6	32646	
Lerarenopleiding Duits/Frans/Spaans	71%			2377	19.6	27.6	30393	
Lerarenopleiding Geschiedenis/Aardrijkskunde/Maatschappijleer	53%	40%	7%	2401	18.0	30.0	29699	
Lerarenopleiding Economie	63%			2812	20.1	32.3	36879	
Lerarenopleiding Wiskunde	79%			3010	22.3	31.1	40796	
Lerarenopleiding Biologie	64%			2533	18.8	30.8	32973	
Lerarenopleiding Natuur-/Scheikunde	77%			2801	20.3	31.9	38168	
Lerarenopleiding Techniekvakken	74%			3118	21.0	34.3	41620	
Lerarenopleiding Overig	60%	34%	6%	2569	19.8	29.9	33826	
Academie lichamelijke opvoeding (ALO)	29%	57%	15%	2095	15.3	31.5	25978	
Pedagogiek	29%	54%	16%	1898	14.9	29.2	23191	
Taal en economie	26%	59%	16%	2055	13.3	35.0	24138	
Journalistiek	19%	61%	20%	1901	13.8	31.7	23035	23357
Communicatie	23%	61%	16%	1977	13.2	34.3	23491	
Communicatie en multimedia design	29%	59%	12%	1988	13.4	34.0	24403	24266
Informatiestudies	25%	59%	16%	2013	13.3	34.6	24346	
Communicatiesystemen	21%	63%	16%	1951	13.2	33.6	23285	22282
Media en entertainment management	21%	60%	20%	1877	12.7	33.8	22075	20193
Kunstacademie	20%	52%	28%	1482	12.8	26.2	16579	15328
Muziek	31%	46%	23%	1374	14.4	21.5	16285	15980
Toneel	18%	63%	19%	1418	14.4	22.7	18531	18158
Dans		68%		1116	13.5	18.9	14893	14592
Ontwerpen	25%	59%	16%	2028	13.5	34.2	22986	17895
Bedrijfskunde MER	35%	50%	15%	2296	14.7	35.7	29621	
HBO - Rechten	28%	48%	24%	2062	14.3	32.8	25816	
Bestuurskunde	37%	43%	19%	2097	14.8	32.2	26982	
European studies	20%	52%	28%	1740	12.6	31.1	19466	
Veiligheidskunde	31%	52%	17%	2319	14.9	35.6	29970	
Vastgoed en Makelaardij	34%	59%	7%	2287	14.0	37.5	29912	
Bedrijfseconomie	40%	49%	11%	2339	14.6	36.7	30074	
Commerciële economie	30%	57%	13%	2201	13.9	36.1	27557	
Accountancy	64%	31%	5%	2278	13.7	38.3	29763	
Fiscaal Recht en Economie	41%	48%	11%	2277	14.8	35.2	28787	
Bedrijfskunde en management	29%	58%	13%	2153	13.5	36.3	26384	
International Business and Management	28%	52%	20%	2170	14.1	34.6	24395	
Business IT en Management	57%	40%	3%	2778	16.8	38.2	35914	
Financial Services Management	47%	42%	11%	2549	16.1	36.5	35820	
Vervoer en logistiek	30%	60%	10%	2418	14.7	37.9	30142	
Retail management	36%	51%	13%	2220	13.8	36.7	28110	33401
Facility management	27%	56%	17%	2112	13.4	35.9	26090	
Technische bedrijfskunde	43%	48%	9%	2717	16.5	37.6	34820	
Fashion	19%	70%	11%	1933	12.7	34.7	22136	21802
Hotelschool	22%	66%	12%	2076	13.2	36.1	24890	
Sport en management	22%	59%	19%	1803	12.8	32.4	21909	
Vrijtijdmanagement	22%	63%	15%	1868	12.5	34.4	23283	
Toerisme	21%	62%	17%	1812	11.8	35.2	20947	

Hbo-opleiding	Contractsoort			bruto maandloon	bruto uurloon*	contracturen per week	jaarinkomen	jaarinkomen zelfst.
	vast	tijdelijk	uitzend/op-roepkracht					
Maatschappelijk werk en dienstverlening	28%	59%	13%	2074	15.4	30.8	25686	
Culturele en maatschappelijke vorming	18%	54%	28%	1745	13.8	29.0	21015	
Personeel en arbeid	29%	56%	15%	2194	14.2	35.3	27567	
Sociaal pedagogische hulpverlening	39%	48%	13%	2017	15.0	30.8	25102	
Sociaal-juridische dienstverlening	28%	46%	26%	2170	14.9	33.2	28136	
Social Work	31%	57%	12%	2015	15.1	30.4	25011	
Creatieve therapie	20%	57%	23%	1614	14.6	25.0	17267	15062
Toegepaste psychologie	24%	54%	21%	1861	14.1	30.1	21623	
Verpleegkunde	56%	40%	4%	2437	17.6	32.0	31209	
Fysiotherapie	24%	58%	18%	2019	17.3	27.5	25275	23818
Huidtherapie	13%	68%	19%	1845	13.9	30.7	20770	16609
Ergotherapie en Beweging	21%	62%	17%	2074	15.4	31.2	24029	
Logopedie	21%	52%	27%	1697	15.5	25.7	20070	
Verloskunde		52%		2586	21.2	27.6	35982	
Mondzorgkunde	38%	55%	7%	2322	17.0	31.4	33917	38461
Optometrie en Audiologie		52%		2595	17.1	34.9	33951	
Voeding & diëtetiek	22%	51%	27%	1631	13.5	27.7	19211	17582
Management in de Zorg	78%			3175	21.8	33.6	40636	
Farmakunde	25%	56%	19%	2321	15.9	33.5	28291	
Gezondheidszorg en techniek	41%	54%	5%	2258	14.9	34.7	27116	
Biologie en medisch laboratoriumonderzoek	20%	64%	16%	1994	13.5	33.9	24196	
Milieustudies	33%	54%	13%	2209	14.5	34.8	25807	
Bedrijfskunde en Agribusiness	46%	47%	6%	2411	15.9	35.0	32709	
Dier- en Veehouderij	29%	54%	16%	1912	12.9	34.2	26821	42231
Tuinbouw en Akkerbouw	46%			2381	14.5	37.8	33603	62550
Voedingsmiddelentechnologie	33%	47%	20%	2186	14.6	34.4	26616	
Ruimtelijke ordening en planologie	22%	67%	12%	2145	14.2	34.4	26238	
Chemie en Chemische technologie	32%	53%	15%	2353	14.8	36.5	28939	
Technische natuurkunde		53%		2577	15.6	38.4	34031	
Informatica	54%	43%	3%	2612	15.6	38.8	33588	
ICT	53%	44%	3%	2602	15.8	38.2	33468	
Aviation	23%	56%	21%	2341	14.5	36.4	29461	
Maritiem Officier	41%	49%	10%	2984	16.4	42.9	39117	
Luchtvaart- en Scheepstechniek		63%		2484	15.4	36.7	31839	
Autotechniek	33%	52%	14%	2584	15.6	38.4	33141	
Algemene Operationele Techniek				3295	19.4	39.3	44998	
Elektrotechniek	53%	42%	5%	2715	16.3	38.4	36735	
Mechatronica	51%			2557	15.0	39.2	34621	
Civiele techniek	40%	54%	6%	2574	15.6	38.0	32785	
Werktuigbouwkunde	43%	51%	6%	2671	16.0	38.5	35345	
Bouwkunde	40%	49%	10%	2326	14.4	37.1	28736	
Totaal	36%	51%	13%	2184	15.1	33.4	27162	24225

*Het bruto-uurloon is gelijk aan het bruto maandsalaris gedeeld door het aantal uren volgens contract, maar exclusief de uren van feestdagen en leeftijdsspecifieke verlofdagen. Derhalve is het bruto-uurloon in de tabellen hoger dan het uurloon volgens contract.

Bron: SEO Economisch Onderzoek en Elsevier Weekblad (2018)

Tabel 6 Arbeidsmarktpositie 15 maanden na afstuderen cohort 2015-16: bedrijfssector van afgestudeerden werkzaam in loondienst (deel 1)

Hbo-opleiding	Bedrijfssector								
	landbouw	industrie	bouw	handel	vervoer en opslag	horeca	ict	fin. dienstverlening	onroerend goed
Leraar basisonderwijs (PABO)				2%		1%	0%		
Lerarenopleiding Nederlands									
Lerarenopleiding Engels									
Lerarenopleiding Duits/Frans/Spaans									
Lerarenopleiding Geschiedenis/Aardrijkskunde/Maatschappijleer				5%					
Lerarenopleiding Economie									
Lerarenopleiding Wiskunde									
Lerarenopleiding Biologie									
Lerarenopleiding Natuur-/Scheikunde									
Lerarenopleiding Techniekvakken									
Lerarenopleiding Overig									
Academie lichamelijke opvoeding (ALO)				3%		3%			
Pedagogiek				4%		2%			
Taal en economie		9%		32%	4%	4%	6%	3%	
Journalistiek				10%		5%	36%		
Communicatie		4%	1%	22%	2%	4%	12%	2%	2%
Communicatie en multimedia design		2%		13%		3%	36%	2%	
Informatiestudies		2%		14%	2%	6%	25%		
Communicatiesystemen				20%			20%		
Media en entertainment management		3%		17%		10%	21%		
Kunstacademie		4%		21%	2%	10%	7%		
Muziek				11%		11%			
Toneel				9%		15%			
Dans						22%			
Ontwerpen		19%		20%		4%	9%		
Bedrijfskunde MER		5%	2%	16%	4%	2%	9%	11%	2%
HBO - Rechten		1%		5%	1%	1%		8%	
Bestuurskunde									
European studies				13%					
Veiligheidskunde		5%	3%	8%	7%		3%		
Vastgoed en Makelaardij			11%					8%	49%
Bedrijfseconomie	1%	7%	3%	13%	3%	2%	5%	6%	2%
Commerciële economie	0%	5%	1%	28%	3%	3%	11%	5%	1%
Accountancy				2%			2%		
Fiscaal Recht en Economie									
Bedrijfskunde en management		11%		25%		5%	6%	6%	
International Business and Management		6%		23%	5%	4%	11%	5%	
Business IT en Management		4%		7%			44%	6%	
Financial Services Management								60%	
Vervoer en logistiek		9%	2%	20%	30%		4%		
Retail management		4%		43%	2%	3%	7%	4%	
Facility management		2%		14%	2%	4%	3%	3%	4%
Technische bedrijfskunde		27%	16%	9%	4%		7%	1%	3%
Fashion				63%					
Hotelschool		3%		8%		39%	4%	3%	2%
Sport en management		3%		15%	3%	4%	3%	2%	
Vrijetijdsmanagement				13%		12%	6%		
Toerisme		2%		11%	5%	15%	5%	3%	

Hbo-opleiding	Bedrijfssector									
	landbouw	industrie	bouw	handel	vervoer en opslag	horeca	ict	fin. dienstverlening	onroerend goed	
Maatschappelijk werk en dienstverlening				3%		1%	1%	1%		
Culturele en maatschappelijke vorming				12%		7%				
Personeel en arbeid		5%	2%	12%	3%	3%	5%	3%		
Sociaal pedagogische hulpverlening				2%		1%				
Sociaal-juridische dienstverlening				3%				3%	3%	
Social Work				4%						
Creatieve therapie				7%						
Toegepaste psychologie				7%		4%	4%			
Verpleegkunde				0%						
Fysiotherapie		1%		3%		1%				
Huidtherapie										
Ergotherapie en Beweging				7%						
Logopedie										
Verloskunde										
Mondzorgkunde										
Optometrie en Audiologie				30%						
Voeding & diëtetiek		6%		16%		8%	3%			
Management in de Zorg										
Farmakunde				27%						
Gezondheidszorg en techniek		8%					3%			
Biologie en medisch laboratoriumonderzoek	2%	7%		7%		2%				
Milieustudies		4%	6%	8%						
Bedrijfskunde en Agribusiness	12%	8%		18%				3%		
Dier- en Veehouderij	7%	17%		21%						
Tuinbouw en Akkerbouw	46%			20%						
Voedingsmiddelentechnologie		47%		17%						
Ruimtelijke ordening en planologie				7%						
Chemie en Chemische technologie		25%		9%						
Technische natuurkunde		17%								
Informatica		4%	1%	7%			59%	2%		
ICT		5%		6%			56%	4%		
Aviation		17%		12%			10%			
Maritiem Officier			11%		34%					
Luchtvaart- en Scheepstechniek		27%								
Autotechniek		30%		18%						
Algemene Operationele Techniek										
Elektrotechniek		24%	12%	7%			17%			
Mechatronica		51%					13%			
Civiele techniek			36%							
Werktuigbouwkunde		41%	6%	10%						
Bouwkunde		5%	29%	5%			2%		3%	
Totaal	0%	5%	2%	10%	2%	3%	7%	2%	1%	

Bron: SEO Economisch Onderzoek en Elsevier Weekblad (2018)

Tabel 7 Arbeidsmarktpositie 15 maanden na afstuderen cohort 2015-16: bedrijfssector van afgestudeerden werkzaam in loondienst (deel 2)

Hbo-opleiding	Bedrijfssector							
	Advisering, onderzoek & spec. zkl. dnst	Verhuur en overige zkl. diensten	overheid	onderwijs	zorg	cultuur en recreatie	overige diensten	overig
Leraar basisonderwijs (PABO)	0%	5%	0%	88%	3%	0%		
Lerarenopleiding Nederlands				93%				
Lerarenopleiding Engels		7%		87%				
Lerarenopleiding Duits/Frans/Spaans				90%				
Lerarenopleiding GS/AK/Maatschappijleer		5%		80%				
Lerarenopleiding Economie				90%				
Lerarenopleiding Wiskunde				94%				
Lerarenopleiding Biologie				88%				
Lerarenopleiding Natuur-/Scheikunde				88%				
Lerarenopleiding Techniekvakken				83%				
Lerarenopleiding Overig		4%		78%	11%			
Academie lichamelijke opvoeding (ALO)		11%	2%	51%	11%	13%	2%	
Pedagogiek	1%	6%	2%	11%	69%	1%		1%
Taal en economie	11%	25%						
Journalistiek	7%	26%						
Communicatie	15%	23%	3%	3%	3%	3%	2%	
Communicatie en multimedia design	21%	14%		3%	2%	2%		
Informatiestudies	17%	19%	2%	3%	2%	3%	2%	
Communicatiesystemen	15%	22%						
Media en entertainment management	9%	23%				8%		
Kunstacademie	12%	16%		14%	4%	6%	2%	
Muziek		18%		31%	5%	8%		
Toneel		11%		23%		28%		
Dans		13%		18%		22%		
Ontwerpen	20%	16%		3%	2%			
Bedrijfskunde MER	11%	27%	5%	1%	2%		1%	1%
HBO - Rechten	24%	31%	19%	1%	3%		1%	
Bestuurskunde	10%	29%	23%					
European studies	13%	41%						
Veiligheidskunde	12%	24%	26%		3%			
Vastgoed en Makelaardij	7%	10%						
Bedrijfseconomie	24%	21%	6%	2%	4%		1%	1%
Commerciële economie	12%	23%		1%	1%	2%	1%	1%
Accountancy	83%	6%	2%					
Fiscaal Recht en Economie	34%	14%	38%					
Bedrijfskunde en management	11%	23%						
International Business and Management	11%	28%						
Business IT en Management	11%	8%	8%		3%			
Financial Services Management	7%	22%						
Vervoer en logistiek	7%	18%	4%					
Retail management	7%	20%			2%			
Facility management	12%	36%	4%	3%	7%	2%		
Technische bedrijfskunde	9%	15%	4%					2%
Fashion	9%	11%						
Hotelschool	9%	24%		2%		3%		
Sport en management	6%	23%	2%	4%	13%	17%	2%	
Vrijtijdsmanagement	11%	28%		3%	3%	13%		
Toerisme	6%	41%				4%		

Hbo-opleiding	Bedrijfssector							
	Advisering, onderzoek en overige spec. zkl. diensten	Verhuur en overige zkl. diensten	overheid	onderwijs	zorg	cultuur en recreatie	overige diensten	overig
Maatschappelijk werk en dienstverlening	2%	12%	5%	2%	68%	1%	2%	1%
Culturele en maatschappelijke vorming		23%		4%	39%	4%		
Personeel en arbeid	10%	39%	5%	3%	7%	1%	1%	
Sociaal pedagogische hulpverlening	1%	5%	2%	1%	84%	1%	1%	
Sociaal-juridische dienstverlening	10%	38%	23%		14%			
Social Work		10%	2%		77%			
Creatieve therapie		8%			67%			
Toegepaste psychologie	4%	27%	4%	8%	35%	2%	2%	
Verpleegkunde		2%	1%	0%	95%			
Fysiotherapie		4%		1%	85%	3%		
Huidtherapie					67%		14%	
Ergotherapie en Beweging		12%			69%			
Logopedie		5%		9%	79%			
Verloskunde					86%			
Mondzorgkunde					94%			
Optometrie en Audiologie					69%			
Voeding & diëtetiek	4%	15%			38%	4%		
Management in de Zorg					88%			
Farmakunde		23%			19%			
Gezondheidszorg en techniek		4%			79%			
Biologie en medisch laboratoriumonderzoek	17%	17%	2%	3%	38%			
Milieustudies	28%	21%	16%					
Bedrijfskunde en Agribusiness	11%	8%		29%				
Dier- en Veehouderij	17%	16%				6%		
Tuinbouw en Akkerbouw								
Voedingsmiddelentechnologie		20%						
Ruimtelijke ordening en planologie	31%	30%	14%					
Chemie en Chemische technologie	22%	21%	5%		5%		2%	
Technische natuurkunde	40%	21%						
Informatica	10%	5%	4%	2%				
ICT	12%	8%	5%	1%	2%			
Aviation		25%	10%					
Maritiem Officier	18%	19%						
Luchtvaart- en Scheepstechniek	31%							
Autotechniek	22%	20%						
Algemene Operationele Techniek								
Elektrotechniek	18%	12%	2%					5%
Mechatronica	16%							
Civiele techniek	28%	20%	6%					
Werktuigbouwkunde	21%	13%	2%	2%				
Bouwkunde	34%	15%	3%	1%				
Totaal	10%	16%	3%	13%	23%	2%	1%	1%

Bron: SEO Economisch Onderzoek en Elsevier Weekblad (2018)

Tabel 8 Arbeidsmarktpositie 10 jaar na afstuderen cohort 2006-07: inkomenssituatie van alle afgestudeerden, contract, loon en uren van afgestudeerden werkzaam in loondienst

Hbo-opleiding	Inkomenssituatie		Contractsoort			bruto maand-loon	bruto uurloon*	contract-uren per week	jaar-inkomen	jaar-inkomen zelfst
	werkend in NL	geen werk/geëmigreerd/overleden	vast	tijdelijk	uitzend/op-roepkracht					
Leraar basisonderwijs (PABO)	92%	8%	86%	12%	2%	2363	20.0	26.9	30843	
Lerarenopleiding Nederlands	87%	13%	87%			3212	26.6	27.6	42374	
Lerarenopleiding Engels	79%	21%	86%			3255	25.9	28.5	42665	
Lerarenopleiding Duits/Frans/Spaans	76%	24%	85%			3081	25.2	27.8	39982	
Lerarenopleiding GS/AK/Maatschappijleer	92%	8%	89%			3563	26.0	31.4	47448	
Lerarenopleiding Economie	94%	6%	92%			3598	26.7	31.0	50701	
Lerarenopleiding Wiskunde	86%	14%	86%			3732	27.4	31.2	51962	
Lerarenopleiding Biologie	91%	9%	91%			3285	25.8	29.2	44123	
Lerarenopleiding Natuur-/Scheikunde	88%	12%	83%			3548	26.5	30.7	47848	
Lerarenopleiding Techniekvakken	93%	7%	89%			3923	25.6	35.1	53420	
Lerarenopleiding Overig	88%	12%	86%	11%	3%	3125	25.1	28.3	40972	
Academie lichamelijke opvoeding (ALO)	95%	5%	87%	11%	2%	3373	23.8	32.3	45283	
Pedagogiek	89%	11%	80%	17%	3%	2539	21.2	27.1	33122	
Taal en economie	77%	23%	76%			3288	21.9	34.2	42871	
Journalistiek	86%	14%	67%	28%	4%	2904	20.8	31.6	36495	32758
Communicatie	84%	16%	68%	27%	5%	3150	22.1	32.4	42168	
Communicatie en multimedia design	89%	11%	77%			3419	21.6	35.9	43745	41320
Informatiestudies	87%	13%	76%			3039	21.4	32.1	40845	
Communicatiesystemen	91%	9%	76%			3614	22.7	36.1	52211	56809
Media en entertainment management	89%	11%	65%	29%	6%	3172	20.9	34.5	40470	34690
Kunstacademie	77%	23%	68%	25%	7%	2384	19.6	27.4	27752	23567
Muziek	65%	35%	64%	27%	9%	2403	22.6	24.2	27442	24641
Toneel	86%	14%	51%			2421	22.1	25.4	33764	32313
Dans	53%	47%	49%			2118	18.0	26.2	25686	21871
Ontwerpen	85%	15%	74%			3488	22.6	35.1	44256	38749
Bedrijfskunde MER	90%	10%	81%	15%	4%	3605	23.6	34.6	50396	
HBO - Rechten	89%	11%	82%			3267	23.0	32.3	47035	
Bestuurskunde	88%	12%	79%			3836	25.7	33.9	53574	
European studies	68%	32%	72%			3074	21.3	32.3	40866	
Veiligheidskunde	93%	7%	82%			3660	24.1	34.8	52157	
Vastgoed en Makelaardij	92%	8%	78%			3693	24.0	35.0	53115	
Bedrijfseconomie	89%	11%	82%	16%	3%	3905	24.7	36.0	54367	
Commerciële economie	90%	10%	76%	22%	2%	3810	24.0	36.1	54297	
Accountancy	94%	6%	81%			4010	25.4	35.9	56027	
Fiscaal Recht en Economie	93%	7%	80%			3442	23.1	34.1	48820	
Bedrijfskunde en management	90%	10%	72%			3454	22.0	35.6	47378	
International Business and Management	41%	59%	71%			3983	24.9	36.3	55104	
Business IT en Management										
Financial Services Management	92%	8%	79%			3668	23.7	35.2	54027	
Vervoer en logistiek	90%	10%	85%			3947	24.3	37.2	55862	
Retail management	86%	14%	76%	20%	4%	3606	22.7	36.1	51045	50534
Facility management	92%	8%	75%	22%	3%	3293	22.2	33.7	45255	
Technische bedrijfskunde	88%	12%	84%			4389	26.6	37.7	60831	
Fashion	77%	23%	65%			3187	22.0	32.8	38686	30919
Hotelschool	75%	25%	69%	28%	3%	3374	22.3	34.2	47760	
Sport en management	91%	9%	70%	24%	6%	3119	21.0	33.9	42218	
Vrijtijdsmanagement	88%	12%	70%	26%	5%	2821	19.9	32.3	36834	
Toerisme	82%	18%	67%	29%	4%	2501	18.1	31.3	33690	

Hbo-opleiding	Inkomensituatie		Contractsoort			bruto maandloon	bruto uurloon*	contracturen per week	jaarinkomen	jaarinkomen zelfst
	werkend in Nederland	geen werk/geëmigreerd/overleden	vast	tijdelijk	uitzend/oproepkracht					
Maatschappelijk werk en dienstverlening	87%	13%	81%	17%	2%	2824	22.0	29.3	36925	
Culturele en maatschappelijke vorming	84%	16%	69%	26%	4%	2562	19.9	29.2	31963	
Personeel en arbeid	89%	11%	78%	19%	3%	3362	23.8	32.2	45144	
Sociaal pedagogische hulpverlening	89%	11%	80%	17%	4%	2502	20.3	28.0	32522	
Sociaal-juridische dienstverlening	88%	12%	85%	10%	4%	3027	22.1	31.3	41592	
Social Work										
Creatieve therapie	81%	19%	75%			2254	20.3	25.3	25982	22769
Toegepaste psychologie										
Verpleegkunde	92%	8%	84%	14%	2%	2942	23.4	28.6	39006	
Fysiotherapie	88%	12%	74%	20%	6%	2784	23.3	28.0	40184	47433
Huidtherapie			60%			2102	19.0	26.0	36960	41313
Ergotherapie en Beweging	91%	9%	88%			2762	22.5	28.3	36070	
Logopedie	85%	15%	75%	19%	6%	2200	20.9	24.2	31803	
Verloskunde										
Mondzorgkunde	91%	9%	83%			2572	23.1	25.2	42910	52935
Optometrie en Audiologie			91%			3020	24.0	28.3	41705	39801
Voeding & diëtetiek	86%	14%	77%			2466	20.5	27.1	31680	28268
Management in de Zorg	90%	10%	89%			3536	24.7	32.7	46306	
Farmakunde			79%			3328	23.8	31.2	42032	
Gezondheidszorg en techniek	93%	7%	84%			3141	22.5	31.8	41070	
Biologie en medisch laboratoriumonderzoek	84%	16%	82%			2922	20.7	32.5	40355	
Milieustudies	83%	17%	80%			3399	22.3	34.9	46727	
Bedrijfskunde en Agribusiness	77%	23%	81%			3369	23.3	32.9	47113	
Dier- en Veehouderij	82%	18%	76%	19%	5%	2723	19.5	31.6	35014	30457
Tuinbouw en Akkerbouw	43%	57%	87%			3581	22.3	36.5	54921	61492
Voedingsmiddelentechnologie			87%			3934	25.1	35.8	54465	
Ruimtelijke ordening en planologie	81%	19%	79%			3366	22.4	34.8	45581	
Chemie en Chemische technologie	88%	12%	86%			3852	23.6	37.3	54676	
Technische natuurkunde	91%	9%	80%			3787	23.2	36.8	48795	
Informatica	90%	10%	86%	13%	1%	4113	25.1	37.6	59364	
ICT										
Aviation			84%			4333	26.1	37.7	60743	
Maritiem Officier	90%	10%	78%			4697	25.9	40.8	76534	
Luchtvaart- en Scheepstechniek	87%	13%	78%			4349	25.9	38.0	58901	
Autotechniek	86%	14%	84%			4240	25.4	38.3	57508	
Algemene Operationele Techniek			86%			4497	26.9	38.3	63066	
Elektrotechniek	90%	10%	83%			3965	24.1	37.8	57656	
Mechatronica										
Civiele techniek	89%	11%	87%			4111	24.9	37.8	58724	
Werktuigbouwkunde	93%	7%	84%			4158	25.1	37.9	59041	
Bouwkunde	92%	8%	75%	23%	2%	3689	22.8	36.9	49050	
Totaal	87%	13%	80%	17%	3%	3209	22.7	32.0	43236	40827

*Het bruto-uurloon is gelijk aan het bruto maandsalaris gedeeld door het aantal uren volgens contract, maar exclusief de uren van feestdagen en leeftijdsspecifieke verlofdagen. Derhalve is het bruto-uurloon in de tabellen hoger dan het uurloon volgens contract.

Bron: SEO Economisch Onderzoek en Elsevier Weekblad (2018)

Tabel 9 Arbeidsmarktpositie 10 jaar na afstuderen cohort 2006-07: bedrijfssector van afgestudeerden werkzaam in loondienst (deel 1)

Hbo-opleiding	Bedrijfssector								
	landbouw	industrie	bouw	handel	vervoer en opslag	horeca	ict	fin. dienstverlening	onroerend goed
Leraar basisonderwijs (PABO)		0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	
Lerarenopleiding Nederlands									
Lerarenopleiding Engels									
Lerarenopleiding Duits/Frans/Spaans									
Lerarenopleiding Geschiedenis/Aardrijkskunde/Maatschappijleer									
Lerarenopleiding Economie									
Lerarenopleiding Wiskunde									
Lerarenopleiding Biologie									
Lerarenopleiding Natuur-/Scheikunde									
Lerarenopleiding Techniekvakken		11%	6%	5%					
Lerarenopleiding Overig									
Academie lichamelijke opvoeding (ALO)									
Pedagogiek									
Taal en economie		16%		25%	5%		8%	6%	
Journalistiek		4%					34%		
Communicatie		4%	1%	15%	2%	1%	11%	7%	1%
Communicatie en multimedia design				11%			44%	7%	
Informatiestudies				10%			19%	5%	
Communicatiesystemen				9%			38%	16%	
Media en entertainment management				15%			21%		
Kunstacademie		4%		13%		3%	6%	2%	
Muziek									
Toneel									
Dans									
Ontwerpen		28%		12%			16%		
Bedrijfskunde MER		5%	1%	8%	3%	1%	7%	25%	3%
HBO - Rechten								15%	
Bestuurskunde									
European studies				19%			10%		
Veiligheidskunde									
Vastgoed en Makelaardij			7%	5%				14%	33%
Bedrijfseconomie		11%	4%	13%	3%		3%	14%	3%
Commerciële economie		9%	1%	22%	3%		11%	17%	1%
Accountancy		6%		7%			3%	8%	2%
Fiscaal Recht en Economie								14%	
Bedrijfskunde en management		26%		22%					
International Business and Management		9%		26%			10%	16%	
Business IT en Management									
Financial Services Management								57%	6%
Vervoer en logistiek		19%	3%	21%	22%		3%		
Retail management		8%		35%	4%		7%	11%	
Facility management		5%	3%	8%	3%	4%	5%	7%	5%
Technische bedrijfskunde		26%	13%	11%	3%		8%	6%	2%
Fashion				51%					
Hotelschool		4%		13%	3%	16%	7%	13%	
Sport en management				14%				7%	
Vrijtijdmanagement		4%		16%	3%	4%	9%	4%	
Toerisme		5%		13%	5%	6%	4%	9%	2%

Hbo-opleiding	Bedrijfssector									
	landbouw	industrie	bouw	handel	vervoer en opslag	horeca	ict	fin. dienstverlening	onroerend goed	
Maatschappelijk werk en dienstverlening										
Culturele en maatschappelijke vorming				4%				3%	3%	
Personeel en arbeid		8%	2%	8%	3%	1%	4%	4%	1%	
Sociaal pedagogische hulpverlening				1%						
Sociaal-juridische dienstverlening								7%	4%	
Social Work										
Creatieve therapie										
Toegepaste psychologie										
Verpleegkunde				1%				0%		
Fysiotherapie				2%				1%		
Huidtherapie										
Ergotherapie en Beweging										
Logopedie										
Verloskunde										
Mondzorgkunde										
Optometrie en Audiologie				34%						
Voeding & diëtetiek				15%						
Management in de Zorg										
Farmakunde				42%						
Gezondheidszorg en techniek										
Biologie en medisch laboratoriumonderzoek		12%		4%						
Milieustudies		5%	7%							
Bedrijfskunde en Agribusiness	7%	11%		15%				10%		
Dier- en Veehouderij	7%	10%		12%				5%		
Tuinbouw en Akkerbouw	27%			25%						
Voedingsmiddelentechnologie		66%		18%						
Ruimtelijke ordening en planologie										
Chemie en Chemische technologie		44%		7%						
Technische natuurkunde		36%								
Informatica		5%	1%	9%	1%		46%	8%		
ICT										
Aviation										
Maritiem Officier			16%		24%					
Luchtvaart- en Scheepstechniek		38%								
Autotechniek		50%		20%						
Algemene Operationele Techniek		19%	33%							
Elektrotechniek		28%	12%	10%	2%		17%	2%		
Mechatronica										
Civiele techniek		3%	40%							
Werktuigbouwkunde		49%	7%	8%	2%		3%			
Bouwkunde		5%	39%	4%	2%			3%	5%	
Totaal	0%	6%	3%	7%	2%	1%	6%	5%	1%	

Bron: SEO Economisch Onderzoek en Elsevier Weekblad (2018)

Tabel 10 Arbeidsmarktpositie 10 jaar na afstuderen cohort 2006-07: bedrijfssector van afgestudeerden werkzaam in loondienst (deel 2)

Hbo-opleiding	Bedrijfssector							
	Advisering, onderzoek en spec. zkl. dnst	Verhuur en overige zkl. diensten	overheid	onderwijs	zorg	cultuur en recreatie	overige diensten	overig
Leraar basisonderwijs (PABO)	1%	2%	1%	86%	5%	1%	1%	0%
Lerarenopleiding Nederlands				87%				
Lerarenopleiding Engels				88%				
Lerarenopleiding Duits/Frans/Spaans				89%				
Lerarenopleiding GS/AK/Maatschappijleer				87%				
Lerarenopleiding Economie				87%				
Lerarenopleiding Wiskunde				91%				
Lerarenopleiding Biologie				92%				
Lerarenopleiding Natuur-/Scheikunde				88%				
Lerarenopleiding Techniekvakken	3%		3%	64%				
Lerarenopleiding Overig				64%	26%			
Academie lichamelijke opvoeding (ALO)		3%	4%	77%	6%	6%		
Pedagogiek		4%	7%	23%	60%			
Taal en economie	12%	10%		6%				
Journalistiek	7%	13%	7%	6%	7%	5%	5%	
Communicatie	14%	11%	10%	7%	8%	3%	3%	
Communicatie en multimedia design	17%	5%	4%	5%				
Informatiestudies	9%	7%	16%	11%	6%	7%		
Communicatiesystemen	11%							
Media en entertainment management	11%	15%	5%	5%		8%		
Kunstacademie	16%	6%	3%	28%	9%	6%	2%	
Muziek		6%		39%	10%	17%		
Toneel				45%		21%		
Dans								
Ontwerpen	17%	6%		8%				
Bedrijfskunde MER	12%	10%	13%	4%	4%		1%	2%
HBO - Rechten	34%	6%	33%					
Bestuurskunde	9%		55%		10%			
European studies	11%	12%	10%	9%				
Veiligheidskunde	12%		53%					
Vastgoed en Makelaardij	10%	7%	10%					
Bedrijfseconomie	21%	8%	8%	3%	6%			2%
Commerciële economie	10%	10%	3%	4%	2%	3%	1%	2%
Accountancy	48%	6%	7%	3%	4%			2%
Fiscaal Recht en Economie	32%		30%					
Bedrijfskunde en management								
International Business and Management	16%	8%						
Business IT en Management								
Financial Services Management	10%	6%						
Vervoer en logistiek	10%	6%	6%					
Retail management	8%	10%		3%				
Facility management	11%	13%	12%	8%	12%	2%		2%
Technische bedrijfskunde	12%	5%	5%	2%	2%			5%
Fashion	13%							
Hotelschool	11%	12%	3%	5%	6%	2%	2%	
Sport en management	5%	9%	13%	8%	16%	15%		
Vrijetijdsmanagement	9%	15%	7%	9%	8%	7%	2%	
Toerisme	9%	25%	3%	6%	5%	4%		

Hbo-opleiding	Bedrijfssector							
	Advisering, onderzoek en overige spec. zkl. diensten	Verhuur en overige zkl. diensten	overheid	onderwijs	zorg	cultuur en recreatie	overige diensten	overig
Maatschappelijk werk en dienstverlening	2%	3%	11%	4%	73%		3%	
Culturele en maatschappelijke vorming	3%	8%	6%	11%	46%	6%	6%	
Personeel en arbeid	9%	13%	17%	11%	14%		2%	2%
Sociaal pedagogische hulpverlening	1%	3%	7%	5%	80%		1%	
Sociaal-juridische dienstverlening	3%	7%	49%		19%		2%	
Social Work								
Creatieve therapie				11%	74%			
Toegepaste psychologie								
Verpleegkunde	1%	2%	3%	3%	89%			
Fysiotherapie	1%	1%	2%	4%	84%	2%	1%	
Huidtherapie					53%			
Ergotherapie en Beweging		7%	12%	6%	66%			
Logopedie				16%	71%			
Verloskunde								
Mondzorgkunde					84%			
Optometrie en Audiologie					66%			
Voeding & diëtetiek					62%			
Management in de Zorg					86%			
Farmakunde								
Gezondheidszorg en techniek					84%			
Biologie en medisch laboratoriumonderzoek	19%		3%	7%	48%			
Milieustudies	25%	4%	36%					4%
Bedrijfskunde en Agribusiness	8%	5%	5%	27%				
Dier- en Veehouderij	17%	8%	9%	8%		6%		
Tuinbouw en Akkerbouw	18%							
Voedingsmiddelentechnologie								
Ruimtelijke ordening en planologie	24%	12%	37%					
Chemie en Chemische technologie	27%	5%			5%			
Technische natuurkunde	24%							
Informatica	10%	4%	6%	3%	3%			1%
ICT								
Aviation								
Maritiem Officier	20%							14%
Luchtvaart- en Scheepstechniek	22%							
Autotechniek	13%							
Algemene Operationele Techniek	14%							16%
Elektrotechniek	13%	3%	4%	2%				5%
Mechatronica								
Civiele techniek	26%	7%	11%					6%
Werktuigbouwkunde	17%	3%	3%	1%				4%
Bouwkunde	27%	4%	6%	2%				
Totaal	9%	6%	7%	22%	22%	2%	1%	1%

Bron: SEO Economisch Onderzoek en Elsevier Weekblad (2018)

seo economisch onderzoek

Roetersstraat 29 . 1018 WB Amsterdam . T (+31) 20 525 16 30 . F (+31) 20 525 16 86 . www.seo.nl